

РОЗДІЛ 5

ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК 349.3

ПРАВОВИЙ СТАТУС ОДИНОКОЇ МАТЕРІ (БАТЬКА) ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Гресь Н.М.,
старший викладач

Сумський національний аграрний університет

У статті стверджується, що українське законодавство підходить до визначення поняття одинокої матері неоднозначно, залежно від того, який нормативний акт його регулює. Проводиться аналіз законодавства з метою виявлення пільг і гарантій, які надаються одиноким матерям(батькам).

Ключові слова: одинока мати, одинокий батько, пільги, соціальний захист, додаткова відпустка.

Гресь Н.Н. / ПРАВОВОЙ СТАТУС ОДИНОКОЇ МАТЕРИ(ОТЦА) ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАЇНИ / Сумський національний аграрний університет, Україна

В статье утверждается, что украинское законодательство подходит к определению понятия одинокой матери неоднозначно, в зависимости от того какой нормативный акт его регулирует. Проводится анализ законодательства с целью выявления льгот и гарантий, предоставляемых одиноким матерям (отцам).

Ключевые слова: одинокая мать, одинокий отец, льготы, социальная защита, дополнительный отпуск.

Gress N.N. / THE LEGAL STATUS OF A SINGLE MOTHER (FATHER) UNDER THE LAWS OF UKRAINE / Sumy National Agrarian University, Ukraine

It is asserted that Ukrainian legislation has a diverse definition of the term lone mother, depending on the normative act that regulates it. The aim of the article is to analyze the problem of definition for legal status of lone mother, lone father, and studying the legislation of Ukraine in the problem of social protection for the families of the lone mother's families in order to work out propositions for its development.

The definition of the status of lone mother in the article 18-1 of the «Ukrainian law for the state support of the families having children» is made in the context of the right of the mentioned persons for the state support. It is noted that the primary right for aid have mothers who are not married, lone foster parents if birth certificate or other document confirming birth of a child given by competent organs of foreign country and legalized in a lawful way doesn't have a record about father (mother) or with a mother (father) registered in a way provided by law in a registry office.

The main guarantees for lone mothers are in their participation in labour relations. The term «lone mother» is interpreted by the adduct of plenary session of the Supreme court of Ukraine made on the 06.11.1992 № 9 «Practice of labour disputes hearings» according to it, lone mother is a woman who is not married and birth certificate of a child doesn't have a record about father (mother) or with a mother (father) registered in a way provided by law in a registry office, widow or any other woman who keeps a child alone.

In order to avoid corruption and bureaucratic schemes in the field of aid to one-parent families, a law of a mentioned sphere needs to be unified, where the status of lone mother (father) needs to be interpreted, the mechanism of definition for the persons who can't be called in this category needs to be made.

Key words: lone mother, lone father, benefit, social aid, additional vocation, aid to lone parents.

Одним з актуальних питань забезпечення в Україні конституційних прав та гарантій соціального захисту сімей з дітьми є здійснення державою заходів із надання державної підтримки неповним сім'ям, в яких дитина утримується лише одним із батьків. Правовий статус одинокої матері (батька) надає певні пільги, матеріальні допомоги, гарантії. Але на законодавчому рівні не закріплено конкретного визначення «матері-одинячки (батька-одина-ка)» чи «одинокої матері (батька)».

На підставі аналізу нормативних актів України випливає два поняття одинокої матері: жінка, яка народила дитину без укладення шлюбу, і одинока особа (мати, батько і т.д.), яка виховує та (або) утримує дитину сама.

Метою статті є аналіз проблем визначення правового статусу одинокої матері, одинокого батька, законодавства України, що регулює питання соціального захисту сімей одиноких матерів (батьків), та внесення пропозицій щодо його вдосконалення.

Певні аспекти даної проблеми досліджувались у роботах таких науковців, як Н. Б. Болотіна, В. Я. Бурак, П. Д. Пилипенко, С. Н. Мельницька, О. Кравчук, І. Ветухова та інші.

Жінка, яка має статус «матері-одинячки», має право на певні пільги та допомоги. У першу чергу, це всі види звичайної допомоги, що призначаються у зв'язку з появою

дитини, а саме: допомога по вагітності і пологах; одноразова допомога при народженні дитини; щомісячна допомога на період відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею віку трьох років; а також щомісячна допомога для дитини на дітей одиноких матерів.

Звернемось до визначення статусу одинокої матері (батька), яке подає законодавець у статті 18-1 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» [1]. Визначення статусу одинокої матері здійснюється в контексті права на допомогу вказаних осіб. Зокрема, зазначається, що першочергове право на допомогу на дітей одиноким матерям мають ті матері, які не перебувають у шлюбі, одинокі усиновлювачі, якщо у свідоцтві про народження дитини або документі про народження дитини, виданому компетентними органами іноземної держави, за умови його легалізації в установленому законодавством порядку (рішенні про усиновлення дитини), відсутній запис про батька (матір) або запис про батька (матір) проведено в установленому порядку органом державної реєстрації актів цивільного стану за вказівкою матері (батька, усиновлювача) дитини.

Таким чином, одинокою матір'ю (батьком) згідно з вказаним Законом вважається та особа, яка має дитину (дітей), батьківство (материнство) щодо якої фактично не

визнано. Відповідно до ст.135 Сімейного кодексу України [2] при народженні дитини у матері, яка не перебуває в шлюбі, у випадках, коли немає спільної заяви батьків, заяви батька або рішення суду, запис про батька дитини у Кнізі реєстрації народжень провадиться за прізвищем та громадянством матері, а ім'я та по батькові батька дитини записуються за її вказівкою.

Вважаємо за доцільне доповнити пункт 1 ст.135 Сімейного кодексу України положенням, що після внесення такого запису жінка набуває статусу одинокої матері.

Отже, не важливо, чи є у дитини фактичний батько (біологічний чи вітчим), проживає він спільно з матір'ю дитини чи ні, піклується він про дитину чи ні. Для отримання статусу матері-одиначки в Україні важливо, щоб відомості про батька були відсутні в початковому документі про статус дитини – актовому записі про її народження з врахуванням усіх змін, внесених пізніше в цей запис (на-приклад, відповідно до рішень суду про встановлення батьківства чи усиновлення). Якщо у дитини є офіційний батько, то його мати не буде визнана одинокою навіть у випадку, коли мати і дитина не підтримують з ним няжких відносин. Вважається, що у жінки є невід'ємне право залистати батька до участі в житті дитини в тій чи іншій формі, принаймні стягуючи з нього аліменти за рішенням суду.

Друга група осіб, які мають право на допомогу на дітей є мати (батько) дітей у разі смерті одного з батьків, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника або соціальну пенсію.

Якщо одинока матір (батько), одинокий усиновлювач у разі смерті одного з батьків зареєстрували шлюб, то за ними зберігається право на отримання допомоги на дітей, які народилися чи були усиновлені до шлюбу, якщо такі діти не були усиновлені новим чоловіком (дружиною).

Разом із тим у згаданій статті зазначаються й винятки, зокрема вказується, що жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, права на одержання допомоги, встановленої на дітей одиноким матерям, не має. При реєстрації цією жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

Велика кількість сучасних жінок навмисно залишають графу «батько» в свідоцтві про народження дитини пустою у гонитві за статусом матері-одиначки. За статистичними даними, за останні 10 років кількість одиноких матерів зросла в 20 разів. Існує думка, що така ситуація зумовлена збільшенням розміру допомоги, яка виплачується такій категорії осіб. Проте це маломовірно, оскільки розмір даної допомоги становить від 309,6 до 643 грн., залежно від віку дитини. Вибір на користь статусу матері-одиначки є не тільки результатом волевиявлення жінки-матері, але й кроком, який передбачає попереднє узгодження інтересів обох батьків між собою. Водночас і меркантильний інтерес теж має місце. «Мати-одиначка» може проживати в шлюбно-партнерському союзі (в тому числі й з біологічним батьком дитини); дитина, не маючи «офіційного батька», може виховуватися в благополучній повній родині. Проте така сім'я претендє на додаткові соціальні допомоги й пільги, передбачені одиноким матерям. І чим сильніше соціальна підтримка одиноких матерів засобами державної політики, тим більшу скількість виявляють жінки до набуття цього статусу.

Проте чіткого механізму, який би допомагав відрізняти категорію жінок, які виховують та утримують дітей самостійно (без будь-якої матеріальної підтримки), але батьківство є офіційно визнаним, і жінок, які народили дитину, не перебуваючи у зареєстрованому шлюбі, але отримують допомогу від особи, яка є батьком дитини, знайти досить важко, що сприяє зловживанню в цій сфері з боку остан-

ньої категорії жінок. Дано проблема потребує детального вивчення і вирішення.

Що стосується категорії «одинокий батько», то дане поняття лише нещодавно було запроваджено в законодавстві України. Так, у червні 2011 року стаття 143 Сімейного кодексу України [2] була доповнена положенням, згідно з яким батько, який не перебуває у шлюбі з матір'ю дитини, батьківство якого визначено у свідоцтві про народження дитини або визнано за рішенням суду, зобов'язаний за повідомленням служби у справах дітей, що здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, забрати дитину для утримання та виховання з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я, якщо цього не зробила мати дитини. У разі якщо батько не перебуває у шлюбі, він набуває статусу одинокого батька.

Крім того, законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівності прав одиноких матерів та одиноких батьків» [3] були внесені відповідні зміни до Кодексу законів про працю [4] та Житлового кодексу Української РСР [5] з метою забезпечення прав одиноких батьків шляхом приведення їх у відповідність до прав, наданих чинним законодавством України одиноким матерям.

Зміна правового статусу одинокої матері (батька) визначає стаття 18-4 Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» [1]. Так, позбавлення правового статусу одинокої матері (батька) настає в таких випадках: а) позбавлення отримувача допомоги батьківських прав; б) позбавлення отримувача допомоги волі за вироком суду; в) скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним; г) реєстрація дитиною шлюбу до досягнення нею 18-річного віку; д) надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності у випадках, передбачених законом; е) смерті дитини; ж) смерті отримувача допомоги. Призупинення правового статусу одинокої матері (батька) відбувається у разі: а) тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання; б) відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав; в) тимчасового працевлаштування дитини.

Основні гарантії для одиноких матерів стосуються їх участі у трудових відносинах. Поняття «одинока матір» тлумачить лише постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992 № 9 «Про практику розгляду судами трудових спорів» [6], а саме: згідно з пунктом 9 цієї постанови одинокою матір'ю слід вважати жінку, яка не перебуває у шлюбі і у свідоцтві про народження дитини якої відсутній запис про батька дитини або запис про батька зроблено у встановленому порядку за вказівкою матері; вдову; іншу жінку, яка виховує її утримує дитину сама.

Виникає багато питань відносно останньої категорії. За цим визначенням, для визнання «іншої жінки» одинокою необхідно дві ознаки: вона і виховує дитину, і сама її утримує. Оскільки відповідних прямих вказівок щодо визначення поняття «одинока матір» у правових актах немає, залишається користуватися постанововою Пленуму «Про практику розгляду судами трудових спорів» [6].

Поділяємо думку О. Кравчука про те, що розлучена жінка, яка виховує дитину без батька, може вважатися одинокою матір'ю, якщо є докази того, що вона сама утримує дитину (законодавство, наскільки нам відомо, наразі не встановлює компетенції жодного державного органу видавати довідку про самостійне утримання дитини матір'ю) [7]. Крім цього, з огляду на положення ст. 181 Сімейного кодексу, якщо жінка отримує аліменти на дитину або якщо батько дитини бере участь в її утриманні в інший спосіб, вона не може вважатися такою, що утримує дитину самостійно.

Є особливості в наданні соціальної відпустки одиноким матерям (батькам). Відповідно до Закону України «Про відпустки» [8] одинокі матері мають право на додаткову соціальну відпустку. Стаття 19 даного закону перед-

бачає, що жінці, яка працює і має двох або більше дітей віком до 15 років, або дитину-інваліда, або яка усиновила дитину, одинокій матері, батьку, який виховує дитину без матері (в тому числі й у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), а також особі, яка взяла дитину під опіку, надається щорічно додаткова оплачувана відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів (стаття 73 Кодексу законів про працю України) [4].

Оскільки пункт 5 частини дванадцятої статті 10 Закону України «Про відпустки» в контексті надання щорічних відпусток за бажанням працівника в зручний час дає інше визначення одиноких матерів, а саме визначає одиноку матір як таку, яка виховує дитину без батька, факт утримання (аліменти) для надання відпустки значення не має. Отже, участь батька в утриманні дитини не позбавляє матері статусу одинокої.

Це означає, що для встановлення права на додаткову відпустку має застосовуватись таке визначення одинокої матері: жінка, яка не перебуває у шлюбі і у свідоцтві про народження дитини якої відсутній запис про батька дитини або запис про батька зроблено в установленому порядку за вказівкою матері; вдова; жінка, яка виховує дитину без батька (в тому числі й розлучена жінка, яка сама виховує дитину, якщо батько не проживає разом з дитиною та відсутні інші докази його участі у вихованні дитини, і за цих самих умов жінка, яка вийшла заміж, але її дитина новим чоловіком не усиновлена). Батько тільки тоді може бути визнаний таким, що бере участь у вихованні дитини, коли він або разом проживає з дитиною, або є інші докази його участі у вихованні дитини. Зазначене визначення терміну «одинока матір» застосовується тільки для надання пільг і гарантій, встановлених трудовим законодавством щодо відпусток.

Чинним законодавством не визначено вичерпний перелік документів, які має подати одинока матір для отримання додаткової соціальної відпустки. У листі Міністерства праці та соціальної політики України «Про порядок надання соціальної додаткової відпустки одиноким матерям» від 26.07.2010 [9] надається перелік документів для підтвердження права на зазначену відпустку. У цьому випадку роботодавцю має бути пред'явлено будь-який офіційно складений, оформленій та засвідчений в установленому порядку документ, в якому досить достовірно підтверджується відсутність участі батька у вихованні дитини. Для підтвердження факту, що батько не бере участі у вихованні дитини, можуть бути пред'явлені такі документи, як: довідка з ЖЕКу про реєстрацію особи за місцем проживання, ухвала суду або постанова слідчого про розшук відповідача у справі за позовом про стягнення аліментів, рішення органів опіки та піклування або суду щодо виховання батьком дитини тощо.

Але листи-розв'яснення не мають статусу нормативно-правового акта. Листи є службовою кореспонденцією та мають лише розв'яснівальний, інформаційний характер і не повинні містити нових правових норм, які зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер, у разі встановлення таких норм листами вони підлягають негайному відкликанню з місця застосування та скасуванню.

ЛІТЕРАТУРА

1. Продержавну допомогу сім'ям з дітьми [Електронний ресурс]: Закон України від 21.11.1992р. № 2811-XII. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2811-12/>
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002р. № 2947-III [Електронний ресурс]. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівності прав одиноких матерів та одиноких батьків [Електронний ресурс] : Закон України від 15.05.2013р. № 239-VII. – (Законодавство України) . – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/239-18>
4. Кодекс законів про працю від 10.12.1971р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

Іще однією особливістю правового статусу одинокої матері (батька) за трудовим законодавством є заборона відмови в прийнятті на роботу, зниження їм заробітної плати та заборона звільнення за ініціативою роботодавця до досягнення дитиною віку 14 років.

Так, зокрема, згідно зі статтею 184 Кодексу законів про працю України [4] забороняється відмовляти жінкам у прийнятті на роботу і знижувати їм заробітну плату з мотивів, пов'язаних із вагітністю або наявністю дітей віком до трьох років, а одиноким матерям – за наявності дитини віком до чотирнадцяти років або дитини-інваліда.

При відмові у прийнятті на роботу зазначеним категоріям жінок власник або уповноважений ним орган зобов'язані повідомляти їм причини відмови у письмовій формі. Відмова у прийнятті на роботу може бути оскаржена в судовому порядку.

Звільнення одиноких матерів при наявності дитини віком до чотирнадцяти років або дитини-інваліда з ініціативи власника або уповноваженого ним органу не допускається,крім випадків повної ліквідації підприємства, установи, організації, коли допускається звільнення з обов'язковим працевлаштуванням. Обов'язкове працевлаштування зазначених жінок здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору. На період працевлаштування за ними зберігається середня заробітна плата, але не більше трьох місяців із дня закінчення строкового трудового договору.

Одинокі батьки захищені трудовим законодавством, але в результаті ці гарантії не завжди є корисними для працівника. Так, роботодавцю просто невигідно працевлаштовувати одиноку матір чи батька, оскільки їм не лише необхідно буде оплачувати додаткову відпустку, але й звільнити її практично неможливо, навіть якщо існує об'єктивна необхідність.

Житлове та податкове законодавство для одиноких батьків також передбачає деякі пільги.

Так, зокрема, статтею 45 Житлового кодексу Української РСР [5] зазначається, що одиноким матерям(батькам), які потребують поліпшення житлових умов, житлові приміщення надаються в першу чергу.

Також хотілося б відмітити й податкову соціальну пільгу для одиноких батьків. Відповідно до норм Податкового кодексу України [10] платник податку, який вважається одинокою матір'ю (батьком), має право на податкову соціальну пільгу у розмірі, що дорівнює 150% суми пільги (у 2014 р. – 913,50 грн.) у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років. Для застосування податкової соціальної пільги одинокою матір'ю (батьком) вважається особа, яка на момент застосування роботодавцем пільги, маючи дитину (дітей), не перебуває у шлюбі, зареєстрованому згідно із законом [11].

Отже, на підставі здійсненого аналізу можна зробити такі висновки: в Україні на законодавчому рівні відсутнє конкретне визначення одинокої матері (батька). Правовий статус відрізняється залежно від того, який нормативний акт його регулює. З метою уникнення корупції, різних бюрократичних схем щодо захисту неповних сімей необхідна уніфікація законодавства в зазначеній сфері, де необхідно визначити статус «одинокої матері (батька)», механізм визначення осіб, які не відносяться до даної категорії.

5. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 № 5464-Х [Електронний ресурс]. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>
6. Про практику розгляду судами трудових спорів [Електронний ресурс] : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992р. № 9 (Редакція станом на 25.05.1998. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>
7. Кравчук О. Одинокою матір'ю може бути визнана жінка, яка сама виховує й утримує дитину / О. Кравчук// Дебет-Кредит [Електронне видання] – 2010. – № 6. – Режим доступу до журн. <http://dtkt.com.ua/show/6cid02209.html#top>
8. Про відпустки [Електронний ресурс] : Закон України від 15.11.1996р. № 504/96-ВР. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/504/96>
9. Про порядок надання соціальної додаткової відпустки одиноким матерям. Лист міністерства праці та соціальної політики україни від 26.07.2010 р. N 2650/0/10-10/13– Режим доступу http://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=229
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – (Законодавство України). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

УДК: 349.2(477)

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ В УКРАЇНІ

**Ключко А.М.,
к.ю.н., доцент**

**Олійник К.М.,
асpirант**

Сумський державний університет

Стаття присвячена висвітленню проблем, що виникають при працевлаштуванні молодих спеціалістів. Досліджуються питання забезпечення державних гарантій з цієї проблематики, розглядаються деякі шляхи подолання безробіття молоді. Аналізуються можливості стимулювання роботодавців у питаннях надання робочих місць молодим спеціалістам відповідно до нової редакції Закону України «Про занятість населення».

Ключові слова: молоді спеціалісти, працевлаштування, стимулювання.

Ключко А.Н., Олейник К.Н. / ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРУДОУСТРОЙСТВА МОЛОДЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ В УКРАИНЕ / Сумський державственный университет, Украина

В статье рассмотрены проблемы, которые возникают при трудоустройстве молодых специалистов. Изучаются вопросы обеспечения государственных гарантит относительно данной проблематики, рассматриваются некоторые пути преодоления безработицы молодежи. Анализируются возможности стимулирования работодателей в вопросах предоставления рабочих мест молодым специалистам согласно новой редакции закона «О занятости населения».

Ключевые слова: молодые специалисты, трудоустройство, стимулирование.

Klochko A.M., Oliynyk K.M. / SEPARATE QUESTIONS OF LEGAL REGULATION OF THE EMPLOYMENT OF YOUNG SPECIALISTS IN UKRAINE / Sumy State University, Ukraine

The article covers the problems arising in the process of the young specialist's employment. The constitutional rights of workers according to the current Ukrainian legislation are enumerated. An attention is paid to the definition of the terms «young specialist», «the first place of employment». The article also deals with some problems of discrimination against employees and is aimed at specifying certain legal regulatory issues of this process, which is constituted by legislation. A study of the provision of state guarantees on this topic is discussed. Some of the ways to overcome youth unemployment are learnt, and it studies legislative regulations on the issue. An education of the future employee is also considered to be of great importance. The university graduates should have the rather high level of knowledge to be competitive in the labour market. The possibilities of encouraging employers to provide jobs for young specialists in accordance with the new edition of the law of Ukraine «On employment of population» are analyzed. An attention is also paid to the criminal liability for the gross violation of labour law. It is noted that the violations of labour rights in regard of a minor shall even be punishable by arrest. The conclusion is made, that Ukrainian labour legislation is not perfect and needs reforming to not only reflect but give corrective treatment where necessary to the current realities and vagaries of the Ukrainian labour market.

Key words: young specialists, employment, stimulus.

Сучасний стан економіки та показники рівня безробіття вимагають грунтovих досліджень проблем занятості різних категорій населення. Відповідно до ст. 43 Конституції України «Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він сам вільно обирає або на яку вільно погоджується» [1, с. 49].

Саме молоді спеціалісти є тією частиною суспільства, яка має значний трудовий потенціал. Молодь може забезпечити ефективний розвиток економіки країни за умов соціальної підтримки з боку держави та реалізації всіх законодавчо закріплених прав і гарантій. У зв'язку з цим, необхідним є створення таких соціально-економічних умов для розвитку молоді та формування їх здібностей та навичок, які б дозволяли у повній мірі реалізовувати набуті під час навчання у вищому навчальному закладі знання (далі – ВНЗ).

Україна є ще достатньо молодою державою і багато правових норм запозичені з законодавства колишнього СРСР (деякі з них до теперішнього часу не втратили чинності). Інші правові норми були створені у відповідності з положеннями міжнародного законодавства і Міжнародної Організації Праці (далі – МОП). У сучасній Україні тисячі молодих спеціалістів потребують правової допомоги та захисту, тому праця молоді так детально регламентована в Кодексі законів про працю України (далі – КЗпП), який містить окрему главу XIII «Праця молоді».

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [2] (далі – ЗУ «Про сприяння молоді в Україні») держава гарантує працевздатній молоді (віком від 14 до 35 років) рівне з іншими громадянами право на працю. Крім того, питання працевлаштування, умов праці молоді, охорони її інтересів, професіоналізму, підвищення кваліфікації та